

Vyjádření ředitele zpravodajství Zdeňka Šámala k podnětu předloženému Radě České televize

Odmítám zpochybňování nestrannosti zpravodajství České televize a kvalitní práce stovek lidí, kteří se na něm podílejí. Kanál ČT24 zpracuje denně sedmdesát unikátních témat. Za dobu, po kterou zastávám svoji funkci, se tak redakce zpravodajství věnovala více než padesáti tisícům jedinečných událostí a odvysílala zhruba 17 500 hodin reportáží. Materiál předložený Radě České televize uvádí dvanáct příkladů údajných pochybení za období posledního roku a půl a zpochybňuje tedy dvě promile reportáží, které Česká televize pod mým vedením odvysílala. Věnuje se navíc pouze těm případům, které odkazují k jedinému politickému uskupení, a je tak především souborem nahodile a nepřesně interpretovaných situací.

I jediný relevantní důkaz porušení zásad objektivity bych chápal jako závažný a budu rád, že i přes to, že podnět zaslaný Radě ČT podle mě takové relevantní informace neobsahuje, vyhodnotí jej nezávislá a důvěryhodná autorita.

Odmítám nicméně, že by těchto dvanáct příkladů dokládalo takové zásahy do zpravodajství, které by byly v rozporu se zásadami ČT jako televize veřejné služby a které by jakkoli překračovaly rámec standardní redakční práce. Na té se konečně podílejí i dva ze známých autorů podnětu, kteří tak měli kdykoli možnost otevřeně deklarovat, že za výsledky kanálu ČT24 nestojí. Zároveň musím odmítnout také tvrzení petentů, že je redaktorům bráněno v plnění Zákona o České televizi při poskytování objektivních a všestranných informací. Toto tvrzení je nepravdivé a je pro mne obtížné bránit se pocitu, že podobně jako výroky o cenzorských zásazích do vysílání, je účelové a má za cíl pouze na osobní rovině dehonestovat stávající vedení redakce zpravodajství.

Za Českou televizi promlouvá primárně její vysílání. V následujícím textu se proto pokusím na základě dalších informací doplnit kontext jednotlivých sepsaných výhrad a doložit, že zpravodajství České televize se vždy řídilo a řídí Kodexem ČT a platnými zákony, v době předvolebních vysílání pak i příslušnými Pravidly předvolebního vysílání.

1. Prezidentova viróza 9. – 11. 5. 2013

Záběry indisponovaného prezidenta se v období od 9. 5. 2013 do 11. 5. 2013 objevily ve všech třech hlavních zpravodajských relacích (tj. v Událostech) a dále se objevily také ve všech třech vydáních dalšího stěžejního zpravodajského pořadu ČT24 – v Událostech, komentářích.

Do dnešního dne nedisponuje Zpravodajství ČT ani nikdo jiný v této zemi jiným vysvětlením prezidentova stavu než oficiálním vyjádřením kanceláře prezidenta. Neustálé opakování záběrů nemocného člověka v rámci ČT24 by bylo porušením Kodexu ČT (*Pro Kodex je nejvyšším a nepominutelným kritériem, k němuž zavazuje humanistická tradice v tomto nejširším slova smyslu, respekt k lidské důstojnosti založený na úctě k veškerým projevům existence.*)

Internetové servery, ani jejich spekulace, nemohou být měřítkem pro reálné vyhodnocení situace. Editoři zpravodajství k webovým spekulacím přistoupili na základě vlastního rozhodnutí s nejvyšší opatrností a stejně tak i k obrazové ilustraci zprávy. Toto rozhodnutí bylo s vedením zpravodajství konzultováno na pravidelné redakční poradě ve 14.00 a přístup byl schválen bez dalších připomínek účastníků porady. Ve vysílání ČT24 i hlavní zpravodajské relace informace o prezidentovi doprovázená autentickými záběry z kaple nechyběla, stejně jako tam nechyběla v následujících dnech. Interpretace důvodů prezidentova stavu je pak věcí osobního vkusu, ŘZ je však přesvědčen, že do zpravodajství televize veřejné služby nepatří.

Shrnutí pokrytí ve vysílání ČT1 a ČT 24:

Česká televize 10. a 11. 5. 2013 celkem 13krát informovala o tom, že prezident má virózu, z toho dvakrát použila archivní záběry prezidenta (Zprávy Studia ČT24 ve 13:05 a 15:05), ve zbylých 11 případech použila záběry prezidenta z přímého přenosu.

V zaslaném podnětu se přitom mluví o pěti případech, kdy mělo dojít k údajnému pokrytí zprávy ilustračními nebo archivními záběry, popř. kdy mělo dojít k vystřížení záběrů prezidenta. Stěžovatelé ovšem v podnětu směřují dva různé typy zpráv: 1. Zprávu o prezidentově viróze a 2. Zprávu o otevření výstavy korunovačních klenotů pro veřejnost. Z detailního zkoumání použitých záběrů ve vysílání ČT 24 v období od 9. 5. 2013 do 11. 5. 2013 (včetně) lze konstatovat, že minimálně v osmnácti zpravodajských relacích včetně všech tří relací Událostí a včetně také všech tří relací Událostí komentářů byly ve vysílání použity záběry prezidenta, jehož indispozice byla naprosto zřetelná. Neutrální záběry prezidenta, z nichž nebylo možné na prezidentovu indispozici zcela jednoznačně usuzovat, se pak objevily v sedmi jiných zpravodajských relacích.

Podrobná interpretace pokrytí ve vysílání ČT1 a ČT 24:

Ve **čtvrtek 9. 5. 2013** po odvysílání zmíněného přímého přenosu, který začal v 18:00 a trval 30 minut, vysílala ČT24 a ČT1 celkem 7 příspěvků obsahujících záběry z přenosu. Nejčastěji ve formě čtené zprávy ve večerním zpravodajství na ČT24 a ČT1, korunovační klenoty se také staly hlavním tématem Událostí a jedním z hlavních témat Událostí komentářů. Všechny zmíněné relace použily záběry z přímého přenosu (zahrnující jemně kymácejícího se prezidenta, který přivírá oči).

Následující den, tedy **v pátek 10. 5. 2013**, se tématu výstavy korunovačních klenotů věnovalo celkem 38 zpravodajských relací na ČT24 a ČT1, z toho 6 jich výslovně zmiňovalo, že prezident má virózu.

Z těchto šesti byly 2 zprávy pokryté archivními záběry prezidenta, konkrétně Zprávy Studia ČT24 ve 13:05 a 15:05, což je uvedeno i v podnětu Radě. Ve zbylých 4 zprávách bylo použito záběrů vrávorajícího prezidenta z přímého přenosu – včetně záběrů, kdy vrávoral na schodech, téměř upadl a musel se přidržovat zdi, konkrétně šlo o Události, Události komentáře, Zprávy ve 23:00 a Zprávy v 00:00.

Podnět zaslaný Radě ČT také poukazuje na to, že 10. 5. 2013 byla ve zprávách ve 13:11, 14:18 a 17:25 z ilustračních záběrů v příspěvku o výstavě vystřížena scéna se zavrácáním. Je ovšem potřeba poukázat na to, že většina zpráv z toho dne týkající se korunovačních klenotů byla zpracována ve formě čtené zprávy, ve které byly použity 1 až 2 krátké záběry na prezidenta – buď odemykajícího dveře, nebo jemně se kymácejícího.

Pro doplnění - **v sobotu 11. 5. 2013** se tématu výstavy korunovačních klenotů a zdravotnímu stavu prezidenta věnovalo celkem 8 zpravodajských relací na ČT24 a ČT1, z toho 7 se věnovalo pouze viróze prezidenta (jednalo se o čtené zprávy nebo čtené zprávy se synchronem). Všechny 7 zpráv používalo originální záběry z přímého přenosu, na kterých prezident očividně vrávorá, opírá se o zeď, přivírá oči, apod.

Podnět Radě ČT také kritizuje konkrétní zpracování tématu v Událostech, které měly 10. i 11. 5. 2013 informovat o prezidentově nemoci nedostatečně.

Hlavní večerní zpravodajská relace Události informovala o prezidentově zdravotním stavu 10. a 11. 5. 2013 ve formě čtené zprávy a následně čtené zprávy se synchronem.

2. Prezidentova viróza v pořadu 168

Záběry indisponovaného prezidenta včetně průvodního textu byly zařazeny do aktuálního vydání pořadu 168 po písemném odsouhlasení šéfredaktora a autorky pořadu.

Diskuse kolem využití záběrů se neodehrávala tak, jak ji stěžovatelé popisují. Šéfredaktor se postavil proti záměru zařadit záběry z kaple do tzv. tečky („Perla na konec – Vtípek na konec“), kam jsou zařazovány komicky působící situace, např. přereky a promluvy. Důvody jsou popsány výše: zařadit do komické a mnohdy jízlivé rubriky záběry vrávorajícího prezidenta, jehož jediným vysvětlením je nemoc, považuje ŘZ za neetické – bez ohledu na to, jaký je názor tvůrců pořadu.

Diskuse moderátorky pořadu a šéfredaktora pokračovala i písemně (lze plně doložit) s nikým nerozporovaným závěrem, že se záběry z kaple objeví v Malostranských korekcích. Pro tyto účely podstatný výťah z korespondence:

Návrh textu moderátorky:

Ani prezident Zeman ale tento týden zjevně nebyl úplně v kondici, jak dokládá třeba jeho nejistá chůze při vyzdvihování korunovačních klenotů z Korunní komory. Podle hradní kanceláře byla důvodem indispozice pouze prezidentova lehká viróza, což je po nemocném palci další okolnost, která české hlavě státu soustavně znepríjemňuje život a chůzi.

Odpověď šéfredaktora:

Máš to tam mít. Škoda jen, že to musejí provázet takový emoce. Možná bych vypustil slovo soustavně. Nebo ho nahradil slovem "viditelně", což by se ti mohlo líbit a navíc je to i pravda.

Odpověď moderátorky:

Jasně, upravím to.

Odvolávání se na doporučení editora má jednu slabinu – autorka veřejně sdělila, že konzultovala s šéfredaktorem Karlem Novákem, který to potvrdil. Ten však měl v konkrétní den a týden volno, s přípravou pořadu neměl nic společného, a v této věci byl příslušný editorem F. Lutonský.

3. Benešovy dekrety

Před volbami Česká televize nikdy nevysílá živě tiskové konference jednotlivých kandidátů. Základní sdělení z konference včetně argumentů Karla Schwarzenberga ale ČT odvysílala desetkrát ze záznamu a zařadila je do vyváženého zpravodajského příspěvku.

Pro tento bod podnětu nutno připomenout příslušnou pasáž Pravidel předvolebního vysílání:

I, bod 7 _-Volby prezidenta

Zpravodajské a politicko publicistické pořady plní úlohu před volbami, během volební kampaně i při volbách samotných. Události spojené s politiky, kandidáty na prezidenta a jejich stranami nelze zamlčovat. Je však třeba zabránit tomu, aby se Česká televize stala nástrojem jednostranné či zkreslující propagace konkrétního kandidáta na prezidenta nebo politického subjektu, jakož aby uveřejnila neověřené či kompromitující materiály na kandidáta prezidenta. Proto je třeba v každém jednotlivém případě pečlivě posoudit relevanci informace nebo prohlášení, o němž má být veřejnost informována, podle kritérií uvedených v odst. 11 těchto Pravidel.

Údajný výrok šéfredaktora, pokud vůbec zazněl, ve smyslu „...že neví, co Schwarzeberg řekne.“ by pak byl přesně v souladu se zmíněným ustanovením Pravidel. Živé vysílání tiskových konferencí hlavních politických aktérů jakýchkoli voleb je v souladu s předvolebními pravidly a týká se kohokoli, nikoli označených jedinců. Komentovat údajný výrok nelze, ani z materiálu stěžovatelů není zřejmé, o čí výklad se vlastně opírají a jejich podání znovu vzbuzuje dojem vytržení z kontextu nebo čiré smyšlenky doplňující jejich vlastní závěr. Stěžovatelé navíc zcela vynechávají skutečnost, jak o výrokové přestřelce informovala ČT v dalších relacích a dalším vysílání.

V den tiskové konference Karla Schwarzenberga odvysílala Česká televize na programu ČT24 ve zpravodajských relacích aktuální a během odpoledne postupně rozšiřovanou reportáž o tématu Benešových dekretů minimálně desetkrát. Reportáž vycházela právě ze synchronů z TK K. Schwarzenberga k tomuto tématu. Součástí reportáže byla také písemná reakce V. Klause. Během dne přibyla reakce M. Zemana, kterou redaktori do reportáže přiřadili.

Záměr nevysílat tiskové konference živě vyplýval z Pravidel předvolebního vysílání a týkal se bez výjimky všech kandidátů. K tomu, že do vysílání nebyl zařazen živý přenos tiskové konference petenty vybraného kandidáta, lze poznamenat následující: jak vyplývá z podrobné rešerše předvolebního vysílání, Česká televize v drtivé většině podobných případů (tj. při předvolebních tiskových konferencích kandidátů, popř. při jejich veřejných akcích, setkávání se s voliči apod.)

postupovala zcela totožně, jako v případě tiskové konference Karla Schwarzenberga. Tzn.: tiskovou konferenci redaktori natočili na záznam a hlavní výstup z ní následně zařadili editoři kontinuálního vysílání, nejčastěji ve formě kratší zprávy se synchronem kandidáta, popř. ve formě reportáže s reakcí dalších stran sporu, popř. dalších kandidátů.

Pokud budeme respektovat seznam oficiálně ohlášených předvolebních akcí kandidátů a sympatizantů v měsících prosinci a lednu podle agentury ČTK, musíme konstatovat, že **ani jednu z nich ČT živě nevysílala** (živě se vysílaly pouze briefingy T. Okamury a V. Dlouhého 17. 12. 2012 po vyřazení kandidátů Nejvyšším soudem).

4. Lživý inzerát a chybějící zahraniční ohlasy

Ve volební místnosti, ve které volil kandidát Karel Schwarzenberg, došlo ke dvěma zpravodajsky relevantním událostem: za 1. k chybnému způsobu hlasování prezidentského kandidáta a za 2. k jeho výroku o trestním oznámení kvůli inzerátu. ČT24 stejně jako jiná média zaznamenala opakovaně obě zprávy.

Nepravdivý je podnět Radě ČT v tom, že ČT nezařadila v pondělí 14. 1. 2013 zahraniční ohlasy na volbu. Česká televize tyto ohlasy vysílala už v relaci Události dne 13. 1. 2013.

4 a. Inzerát

Česká televize informovala 23. 1. 2013 o K. Schwarzenbergovi celkem ve 13 zpravodajských pořadech. Informace o lživém inzerátu v Blesku se vysílala celkem 5x v průběhu dne (včetně Událostí a Událostí, komentářů). Informace o špatně vhozeném hlasovacím lístku se objevila 11x (včetně Událostí a Událostí, komentářů). Jak prokazuje rešerše výstupů dalších médií, nejen o inzerátu, ale taky právě o špatném hlasování Karla Schwarzenberga informují i jiné zdroje (Český rozhlas, ČTK) – to podle našeho názoru poukazuje na to, že v daný den vznikly kolem osoby Karla Schwarzenberga dvě relevantní zpravodajské situace. Relevanci motivu špatného hlasování kandidáta ve zpravodajství navíc podle našeho soudu dokazuje i to, že fotografii z tohoto úkonu následně v další volební kampani (v říjnu 2013 do Poslanecké sněmovny) i s komentářem použila samotná strana TOP 09.

ŘZ dále není schopen polemizovat s detaily údajného postupu šéfredaktora. Asi by bylo na místě, aby zdroj informací vystoupil z anonymity a zejména údajnou diskusi více konkretizoval. Věc se nepochybně řešila na poradě, je možné, že na věc byly odlišné názory (což se v RZ v diskusích projevuje často). ŘZ ale zcela vylučuje otevřený konflikt v intencích toho, že by šéfredaktor něco přikázal a editor by postupoval zcela podle svého. Takto vyhocená situace nenastala – z hlediska diváka je očividné, že komentář K. Schwarzenberga se prostě vysílal. Upozornění na to, že v souladu s platností Pravidel předvolebního vysílání vždy v živém vysílání existuje riziko toho, že ČT bude přinášet pouze jednostranná prohlášení, je na místě a je odpovědností vedoucího pracovníka na ně upozorňovat. Definice údajného problému po více než sedmi měsících je ze strany stěžovatelů pokrytectví a účelovost.

4 b. zahraniční tisk

Pokud autoři zaslaného podnětu zmiňují, že Česká televize nezařadila do vysílání zahraniční ohlasy na první kolo prezidentské volby, tak tento argument není pravdivý. Reportáž na toto téma byla zařazena už v neděli 13. 1. 2013 (Viz přepis reportáže z nedělních Událostí).

Reakce světa na české volby

13. 1. 2013 ČT 1 19:00 Události

Marcela AUGUSTOVÁ, moderátorka

První kolo českých prezidentských voleb sledovala taky média v zahraničí. Kromě výsledku v číslech zmiňují i to, co je překvapilo.

David MÍŘEJOVSKÝ, redaktor

Komentátoři na Slovensku i v sousedním Rakousku si všímají především toho, jak moc se mylily předvolební průzkumy. Překvapilo je, jak těsného výsledku dosáhli oba postupující kandidáti a

jak velký byl odstup Přemysla Sobotky, kterého do boje o Hrad vyslala nejsilnější vládní strana. Podle místních médií bude druhé kolo české prezidentské volby za 14 dní velmi vyrovnané. A proto si tedy zatím nikdo netroufl předpovědět vítěze.

Milada MCGRATHOVÁ, redaktorka

Na to si netroufají ani německé servery. Věnují se spíš úspěchu Karla Schwarzenberga v kole prvním. Pražský zpravodaj Süddeutsche Zeitung v titulku používá slovo outsider a vysvětluje: redaktor /citace z médií/

"V prvním kole se Češi postarali o překvapení. Levicový populist Miloš Zeman má sice náskok, musí ale porazit šlechtice mimo hlavní proud Karla Schwarzenberga. Jejich souboj už začal."

Milada MCGRATHOVÁ, redaktorka

"Český šlechtic ohromil", je titulek Die Weltu, který ministra zahraničí označuje za překvapivého vítěze díky brilantnímu závěrečnému sprintu v předvolební kampani. Jeho soupeře Zemana na jiném místě hodnotí jako:

redaktor /citace z médií/

"Rétoricky nadaného, chytrého analytika se zálibou v bonmotech a tvrdém alkoholu, kterému desetiletá přestávka v politice prospěla."

Milada MCGRATHOVÁ, redaktorka

Podle Rzecz Pospolita je "největším smolařem Jan Fischer s podporou výrazně nižší, než se čekalo." Účast prý odporuje tvrzení, že voliči země na Vltavě ztratili o politiku zájem. Francouzský Le Monde konstatuje, že do druhého kola postupují dva proevropsky smýšlející kandidáti.

Martin ŘEZNIČEK, redaktor

I pro americká média je hlavní zprávou z českých voleb bližší vztah obou kandidátů k Unii. Deník New York Times píše, že ať už zvítězí kdokoliv, v Bruselu i tady ve Washingtonu si asi nejspíš někteří oddychnou. A pro Wall Street Journal je největším překvapením to, že neuspěla žádná z nových tváří. Jinak ovšem americká média českým volbám příliš prostoru nevěnovala, možná taky proto, že vše teď žije přípravami na inauguraci amerického prezidenta, možná s jedinou výjimkou Vladimíra Franze, který dokázal zaujmout hned několik regionálních deníků.

Milada MCGRATHOVÁ, redaktorka

A britský The Guardian od Franzovy relativně velké podpory u voličů odráží úvahu, že tetování v obličejí možná přestává být společenským tabu. Zahraniční zpravodajové a Milada McGrathová, Česká televize.

Diskusi na dané téma si nevybavuje ani ŘZ ani šéfredaktor, ani šéf zahraničního zpravodajství, který za přípravu přehledu tisku odpovídá. V neděli večer na podobná okrajová témata diskuse ani obvykle nevedeme, nelze ale vyloučit, že v obecné rovině byla někde i v této souvislosti zmíněna existence Pravidel předvolebního vysílání a nutnost vyváženého přístupu.

5. Čínský orchestr

ČT o koncertu informovala stejně jako další česká média (ČTK, ČRo). Zařazení Jana Kohouta jako zástupce pořadatele koncertu a především odborníka na česko-čínské vztahy bylo relevantní.

Čínský orchestr Šan-si vystoupil 2. 2. 2013 v pražském Obecním domě v rámci oslav nadcházejícího roku Hada. Ten pro jihovýchodní Asii začal 10. února. O zpravodajském významu této události v tuzemském mediálním prostředí svědčí její pokrytí napříč jednotlivými médii – roku Hada se ve druhém únorovém týdnu opakovaně věnovala například agentura ČTK (minimálně dva články), TV Nova (3 příspěvky v jednotlivých relacích Televizních novin během dne), Rádio Impuls, Lidové noviny, Právo, E15 a další.

Česká televize v týdnu od 1. -10. 2. 2013 zpravodajsky pokryla téma oslav čínského nového roku takto: připravila 8 příspěvků, z toho 2x byly zařazeny v Událostech, 1 ve Studiu 6, 3 příspěvky ve studiích ČT 24 a 2 příspěvky na internetovém webu ČT24.cz.

Krok České televize zařadit příspěvek o akci, která významnou zpravodajskou událost na příkladu koncertu předznamenává, se tak naopak jeví jako zpravodajsky adekvátní: diváci ČT měli možnost jako jedni z prvních v českém mediálním prostředí seznámit se s chystanou výraznou událostí.

Koncert čínského orchestru v Praze se tak ve výše zmíněném kontextu ukázal jako vhodný zpravodajsko-kulturní moment, díky kterému je možné v předstihu téma roku Hada do vysílání zařadit. O významu samotného orchestru pak svědčí například označení, jakého se mu dostalo v článku ČTK, který vyšel v den vysílání reportáže České televize – ČTK v něm například píše o „jednom z nejstarších a nejuznávanějších tradičních orchestrů západní Číny (...) ve kterém účinkoval velký počet slavných tradičních čínských umělců.“ Stejný orchestr navíc koncertoval o dva dny dříve v Ostravě – tam o jeho vystoupení v předstihu 31. 1. 2013 informoval například Český rozhlas Ostrava. („Ostravu dnes navštíví jeden z nejuznávanějších čínských orchestrů. Vystoupí od 19. hodin v Janáčkově filharmonii, kde velkým novoročním koncertem oslaví s předstihem začátek čínského roku.“

Reportáž v Událostech 2. 2. byla zaměřená mj. na přípravu oslav nového čínského roku z pohledu vietnamské komunity v Česku. Nelze souhlasit s tvrzením, uvedeným v podnětu Radě ČT, že použití části rozhovoru s Janem Kohoutem se do reportáže nehodilo. Česká televize využila toho, že uznávaný bývalý diplomat a odborník na oblast (nejen) česko-čínských vztahů ve stejný den ve vysílání účinkoval – a tedy bez nutnosti dalšího dotáčení tento relevantní hlas Jana Kohouta využila jeho výrok „Nový rok v Číně je něco, co bych nazval, že jsou naše Vánoce a oslavy Silvestra dohromady.“

Výraz „klientelismus“ ŘZ použil jako zkratku v rozhovoru, kterému přikládal soukromý charakter. Veřejně by sice řekl obsahově totéž, co v onom soukromém rozhovoru, ale dnes si je jist, že by nepoužil takto mediálně lákavé vyjádření. Mělo vyjadřovat jen to, že avízo akce bylo na jeho adresu přeposláno od kolegy z ČT. Šlo však o avízo zcela legitimní, které jen dál zamířilo do redakční agendy, dále veřejně probírané na plánovací poradě.

Záměr natočit koncert nikdo z odborných redaktorů ani editorů nerozporoval. Na výrobní problém související s poněkud neetickou formulací „Vietnamci z tržnice“ bylo vedení zpravodajství upozorněno v srpnu 2013, půl roku poté, co se situace stala pro stěžovatele důkazním materiálem.

6. Boj uvnitř vedení ČSSD

Zpravodajství ČT o eskalujícím sporu uvnitř ČSSD informovalo vyváženě. V daný den se oba hlavní aktéři objevili ve vysílání ČT24 rovnoměrně, každý celkem jedenáctkrát. Navíc velký prostor dostali oba muži ve vysílání už den předtím – B. Sobotka byl aktérem Interview ČT24 a živě hostem Událostí, M. Hašek byl živě hostem Událostí komentářů.

Jestliže autoři podnětu Radě ČT vyslovují podezření, že místopředseda ČSSD Michal Hašek měl údajně mít ve vysílání ČT24 6. 8. 2013 větší prostor, než předseda strany Bohuslav Sobotka, tak zjištěná data tomu neodpovídají. Dne 6. 8. 2013 se Michal Hašek objevil v 11 zpravodajských pořadech, Bohuslav Sobotka také v 11.

Oba nejdřív hovořili ze záznamu pořízeného předchozí den ve všech zprávách ranního bloku Studia 6 (Zprávy v 6:00, Zprávy v 6:30, Zprávy v 7:00, Zprávy v 7:30, Zprávy v 8:00) a také ve Zprávách Studia ČT 24 (v 10:00 a 10:30). Michal Hašek pak mluvil živě ve Zprávách Studia ČT 24 v 14:30 a tento vstup byl ze záznamu opakován v 17:30.

Oba pak byli účastníky přímého přenosu z tiskové konference ČSSD ve Zprávách ČT 24 v 18 hod, kde Sobotka oznámil, že strana ve sněmovně podpoří úřednickou vládu Jiřího Rusnoka. V pořadu Události byly tři příspěvky věnující se aktuální politice (Premiérový argumenty, Spor špiček ČSSD, Program Rusnokovy vlády). V prvním vystoupil Sobotka i Hašek, ve druhém také,

ve třetím byl použit čtyři dny starý synchron B. Sobotky.

B. Sobotka vystupoval ještě ve Zprávách v 21 (synchron z odpolední TK) a v pořadu Události , komentáře , kde je opět použit záběr z Událostí předchozího dne (5.8.2013)

Největší prostor měli oba politici o den dříve - 5. 8. 2013. Bohuslav Sobotka byl hostem pořadu Interview a tentýž den měl zároveň živý vstup v Událostech. Michal Hašek byl 5. 8. 2013 hostem Událostí, komentářů.

Další prostor pak dostali oba politici ČSSD v Událostech dne 7.8.2013. Oba byli respondenty v reportáži o aktuální politické situaci. Bohuslav Sobotka pak byl jako předseda ČSSD hostem několikaminutového živého rozhovoru s moderátorem.

Na dané téma probíhala diskuse na redakční poradě s cílem formulovat redakční postoj. Obsah redakční diskuse však jen vyjadřoval nutnost, aby byl ve zpravodajském vysílání ČT24 a Událostí v tomto zastoupen i předsedův oponent M. Hašek, nikoli však na úkor předsedy B. Sobotky. Jednoznačným důkazem vyústění redakční diskuse je výše uvedený výčet vyváženého vysílání.

Důležitý pro redakční rozhodování byl především fakt, že M. Hašek prosadil klíčové stanovisko ohledně postoje ČSSD k hlasování o důvěře vládě, které bylo zásadně odlišné od stanoviska, které dlouhodobě deklaroval předseda strany. Tady je nutné poukázat i na podnět Radě v bodě 9 (viz dále), že ČT nereflekovala spor dvou křídel v ČSSD. I výše uvedený fakt dokládá, že v čase mimo platnost Předvolebních pravidel o tomto sporu průběžně informovala a snažila se dát oběma stranám stejný prostor.

Pokud se ovšem diskuse zvrhne do sféry toho, co kdo kdy a kde údajně řekl – i s tím, že si výroky budeme vymýšlet nebo využívat jen v částech, které mají dokládat naši verzi příběhu, nelze se skutečně ničeho dobrat.

7. Černá stavba zastupitele ČSSD

O údajném tématu nelze v žádném z dostupných většinových tuzemských zpravodajských médií najít žádné články ani reportáže. Po 17 měsících je obtížné rozpomenout se na detaily kolem jedné nerealizovatelné reportáže v tisících odehraných tématech.

Děje kolem záměru reportáže z června 2012 lze obtížně rekonstruovat. Že je považována za důkaz manipulací ve vysílání se ŘZ dozvěděl 30. 10. 2013 - tedy po 16 měsících. ŘZ byl jako osoba zodpovědná za vysílání R. Demešem upozorněn na možné zneužití Zpravodajství ČT v sousedských sporech kolem stavby domku v Praze. Stranická příslušnost či členství v politické straně předmětem upozornění nebyly. Obvyklým postupem tedy požádal šéfredaktora RZ o prověření záležitosti. Ten reportáž či spíše její záměr posuzoval se zástupcem šéfredaktora a vedoucím regionálního zpravodajství Adamem Komersem, který zároveň zodpovídá za pořad Události v regionech (české vydání), pro nějž bylo zřejmě téma určeno. Na základě jejich rozhodnutí byla reportáž zastavena – nepochybně proto, že jako vyústění sousedského sporu byla skutečně kvalifikována. Znovu je nutné zdůraznit, že tento postup nikdo v daný den, ani během následujících 16 měsíců nezpochybňoval.

Z inventury zpravodajských výstupů České televize od 1. 1. 2012 až do současnosti vyplývá, že se reportáž na toto téma ve vysílání ČT neobjevila. Z analýzy nám dostupných informačních zdrojů vyplývá zároveň informace, že v daném časovém rozmezí téma „černé stavby“ Rudolfa Demeše nezpracovávala ani žádná jiná audiovizuální média v ČR.

8. Prezident Miloš Zeman a byty OKD:

ČT24 věnovala diskuzi o návrhu prezidenta výrazný prostor – mluvčí společnosti RPG byty se ve vysílání vyjádřil 8x, ředitel OKD 12x. Jestliže stěžovatelé poukazují na fakt, že v Událostech se neobjevily teze serveru Aktualne.cz, pak už ale nedodávají, že je hned následující den premiér Jiří Rusnok zcela odmítl.

Česká televize o prezidentově návrhu na řešení útlumu v Dolech Paskov financemi z prodeje bytů OKD vysílala během 24. a 25. září celkem 26x. První den se zpráva o návrhu objevila ve všech zpravodajských relacích (včetně přímého přenosu TK a její reprízy), před i po prezidentově tiskové konferenci. Druhý den se zpráva objevila v sedmi dopoledních zpravodajských relacích a večer v Událostech v regionech z Ostravy.

Vyjádření společností OKD a RPG byty se objevila první den 20x, druhý den 4x, tedy prakticky ve všech relacích, kde to bylo technicky možné (například vyjádření OKD/RPG nebylo v přímém přenosu Zemanova brífinku, kde návrh oznamoval, ale ve Zprávách o půl hodiny později už byl citován ředitel OKD). Prezidentův návrh zpochybnil v Událostech, komentářích také Pavel Juříček, viceprezident Svazu průmyslu a dopravy. Zástupci společnosti OKD odmítli v Událostech, komentářích vystoupit, na což moderátor upozornil.

V podnětu Radě ČT zmíněný server aktuálně.cz byl jediným, který 24. 9. zpochybňoval Zemanův návrh (v podnětu zmiňovaný článek ČTK byl pouze citací aktuálně.cz). Ve vysílání ČT tuto tezi následně rozporoval přímo předseda vlády Jiří Rusnok. 25. září v Událostech v regionech z Ostravy uvedl: „Odmítám takové argumentace, které jsem zaznamenal někde v médiích, že nelze na ty byty sahat, protože privatizační smlouva k něčemu zavazuje.“

Žádný z postupů ani odvysílaných reportáží nebo rozhovorů nebyl na redakčních poradách zpochybněn.

9. Zemanova spanilá jízda po republice

Reportáž v Událostech sledovala základní zpravodajské pokrytí oficiální cesty prezidenta do kraje. Vnitrostranické spory uvnitř ČSSD se na této cestě neprojeví, a proto nebyly předmětem reportáže. Zmínka o protestech proti návštěvě prezidenta v reportáži byla, celkem se pak ve vysílání ČT24 objevila minimálně šestkrát informace o pískajícím a zadrženém muži.

O prezidentově návštěvě Jihomoravského kraje bylo ve zpravodajských relacích odvysíláno celkem 25 příspěvků, z toho v šesti, tedy téměř v jedné čtvrtině, byl zmíněn incident na brněnském náměstí Svobody s mužem, pískajícím na Zemana. Dva příspěvky se mu věnovaly první den, jeden druhý den a tři v třetí den prezidentovy návštěvy. O tom, že byl muž zadržen a odveden k výslechu na služebnu, byla 25. 9. podána první zpráva v Událostech v regionech (Brno) v 18:00, Události pak v reportáži zmínily, že „Ne všichni ale prezidenta vítali.“ – a po této větě následovala ukázka pískotu z publika.

Ve čtvrtek 26. 9. v 21:51 vydala ČTK reakci prezidenta, ve které připustil neadekvátnost policejního zásahu, ČT tuto reakci odvysílala o den později, v Událostech v regionech (Brno) v 18:00.

Referenční bod stěžovatelů, TV Nova o incidentu referovala 25. 9. v Televizních novinách, kde podala podobnou informaci jako Události v regionech, tedy že „muž nedbal výzev jak policistů, tak i strážníků k zanechání svého jednání, proto byl předveden k podání vysvětlení“. Stanovisko prezidenta k zákroku policie se ve zpravodajství TV Nova neobjevilo vůbec.

O návštěvě ČT rovněž informovala ve vydání pořadu Události v regionech (Brno), mj. v živém vstupu v následujícím znění: „*Tady na tom náměstí Svobody se taky odehrál v podstatě jediný exces za ten den, který se vůbec stal v Brně, a to, když prezident měl proslov, byla ta zhruba tisícovka lidí, no, a jeden z jeho zřejmě tedy odpůrců přišel a poměrně hlasitě pískal na píšťalku, nepřestával, ani když ho policisti vyzývali opakovaně, aby přestal, no, takže ho nakonec museli odvést. Ted' momentálně je na policejní služebně a policie ho vyslýchá.*“

S lítostí lze samozřejmě konstatovat, že MFD jako referenční médium petentů zřejmě měla ohledně faktického doložení nuceného potlesku lepší zdroje než ČT.

Pokud dále autoři podnětu uvádějí, že Události v reportáži pominuly mocenský souboj v ČSSD, lze konstatovat, že podobně jako v jiných médiích byla v tomto případě předmětem zprávy návštěva a program prezidenta republiky, nikoliv vnitrostranická politika jedné z politických stran. Reportáž proto chronologicky popisovala, jak prezidentův den na jižní Moravě vypadal – a ani

v jednom z bodů se vnitrostranické problematice ČSSD nevěnovala. Pokud mají stěžovatelé dojem, že byl reportáží posilován pozice Michala Haška, vychází zřejmě z toho, že Michal Hašek sice v reportáži nemluvil, ale jako hejtman kraje se objevil ve čtyřech krátkých záběrech po boku prezidenta jako jeho doprovod. Vzhledem k tomu, že živý vstup v Událostech a následně reportáž referovaly postupně o prezidentově podpoře dálnice z Brna na Vídeň, o jeho návštěvě krajského úřadu, kde mluvil o své náklonnosti k vinným sklípkům, dále o menu, které ho čekalo na luxusním obědě a dále o jeho besedě se studenty na vysoké škole, tak lze těžko předpokládat, že by v některém z těchto bodů reportáž měla dále pokračovat k tématu vnitrostranického boje v ČSSD.

V týdnu od 23. do 29. září Česká televize ve svých zpravodajských relacích informovala o probíhající volební kampani ČSSD a seznamovala diváky s volebními prioritami strany. Dne 26. září byl hostem v Interview D. Drtinové předseda ČSSD Bohuslav Sobotka, kde se mj. nesouhlasně vyjadřoval k otázce, je-li ČSSD rozdělena na křídlo B. Sobotky a M. Haška. V průběhu tohoto týdne o možném rozkolu ve straně neinformovali ve zpravodajských relacích ani Český rozhlas, ani ČTK.

Vzhledem k platnosti Pravidel předvolebních vysílání Zpravodajství ČT se reportáž soustředila na čistě informační stránku věci, uváděný souboj dvou křídel ČSSD – navíc oběma aktéry důsledně a dlouhodobě popíraný – nebyl ani předmětem návštěvy a tedy ani reportáže. Na hodnotící poradě reportáž v Událostech opět nebyla nikým rozporována.

10. Ministr SPOZ a personální čistky

Vysílání bylo jednoznačně ve veřejném zájmu a v souladu s Pravidly předvolebního vysílání. Názorová konfrontace proběhla v Událostech i dalších zpravodajských pořadech. ČT24 se odvolání tří ředitelů na velkém prostoru věnovala – a kromě ministra se taky všichni ředitelé ve vysílání opakovaně vyjadřovali. Není pravda ani s tvrzením, že ministr neměl v živém vstupu v Událostech oponenta – tento formát rozhovoru je od 1. dubna 2012 v Událostech běžný – oponenty respondentům jsou moderátoři – a tak tomu bylo i v tomto případě.

V průběhu celého dne byl ministr Žák ve vysílání ČT24 přítomen (buď živě nebo výrokem) celkem 14x, dva odvolání ředitelů dohromady stejně často (třetí nebyl dosažitelný). V Událostech byla kromě živého vstupu Z. Žáka použita i vyjádření odvolaných ředitelů z průběhu dne, ve kterých na své odvolání již reagovali.

K živé konfrontaci tří aktérů odvolání (s výjimkou D. Čermáka), tedy Z. Žáka, J. Skalického a P. Kodyma, došlo ve 22:00 v Událostech, komentářích. V průběhu relace dostal Z. Žák k vyjádření cca 20 minut času (započítán i čas promluv moderátora), J. Skalický 6 minut a P. Kodym 4 minuty.

Na redakční poradě za účasti ŘZ bylo jednoznačně deklarováno, že ministr, jako vrcholný člen exekutivy, provádí zásadní personální změny a právě v souvislosti s těmito personálními kroky a v souladu s Předvolebními pravidly je jeho přítomnost v Událostech adekvátní. Bylo především na ministrovi, aby tento nezvyklý postup vysvětlil. Opět nebylo rozporováno ani v průběhu diskuse na poradě ani při následném hodnocení. Ministr dostal celkem dvě otázky a jeho oponentem byla v relaci Události moderátorka relace, jak je v podobných situacích běžné.

Odvysíláno tedy v souladu s Pravidly pro Volby 2013.

(Citace z Pravidel pro volby 2013: I, bod 8 : Zpravodajské a politicko publicistické pořady plní úlohu před volbami, během volební kampaně i při volbách samotných. Události spojené s politikou, kandidáty na funkci poslance, politickými stranami, hnutími a jejich koalicemi nelze zamlčovat.)

11. Vztyčený prst výtvarníka Davida Černého na Vltavě

Informace o tématu se daný den jen ve vysílání ČT24 objevila čtyřikrát, včetně většího prostoru v diskuzním pořadu Události komentáře. Do hlavní relace zpráva nebyla zařazena po otevřené diskusi na redakční poradě a v souladu s Pravidly předvolebního vysílání.

Česká televize vysílala během dne 21. 10. 2013 celkem 4 příspěvky na zmíněné téma. Ve Zprávách ve 12 (moderátorem čtená zpráva s obrazovým doprovodem), ve zprávách Studiu ČT24 (moderátorem čtená zpráva s obrazovým doprovodem), v 18:00 v Událostech z regionů z Prahy (moderátorem čtená zpráva s obrazovým doprovodem) a v Událostech, komentářích ve 22 hodin, kdy na dílo výtvarníka Davida Černého reagovali v diskusi Daniel Köppl, šéfredaktor MarketingSalesMedia a Jaromír Volek, sociolog médií Fakulty sociálních studií Masarykovy univerzity v Brně.

Popis redakční diskuse je nepravdivý, za vyloženou lež nutno označit i formulaci, že zpráva byla zařazena až „po naléhání části redakce“. Šéfredaktor věc řešil pouze s šéfeditorem Karlem Novákem a dále svůj názor konzultoval s ŘZ, což je v podobných situacích běžný přístup odpovídající hierarchii řídicí struktury. Zpráva proto byla zařazena do vysílání. Na redakční poradě ve 14.00 k pořadu Události vznesl ŘZ dotaz, proč je čtená zpráva vyvedena zcela mimo blok předvolebního vysílání a zda není autor plastiky podporovatelem některého politického subjektu. Na základě toho editor po krátké diskusi Události navrhl vyřazení zprávy. Jiného názoru nebyli ani další účastníci porady, soulad s Pravidly předvolebního vysílání nikdo nezpochybnil, intenzita opakování zprávy na ČT24 zůstala čistě v kompetenci šéfeditora. Stěžovatel Komers měl možnost do diskuse zasáhnout, ale neučinil tak

12. Šéf legendárního JZD a kandidát SPOZ ve Zlínském kraji

Protože se v tomto případě jednalo jen o krátký zpravodajský formát – čtenou zprávu – nebyla stranická příslušnost uvedena. Ta se uvádí nejčastěji v titulku u hovořících osob – v tomto případě nikdo nehovořil a zpráva jmenovala i další kandidáty ocenění.

Ve čtené zprávě skutečně nebyla uvedena stranická příslušnost F. Čuby. Jednalo se o krátký zpravodajský formát (tzv. čtenou zprávu) a prostý výčet čtyř jmen možných vyznamenaných. F. Čuba v reportáži aktivně nevystupoval ani nepromlouval, zatímco Pravidla předvolebního vysílání jednoznačně mluví o „vystupujících“. *(I, bod 9: Ve všech zpravodajských a politicko-publicistických pořadech, v nichž vystupují představitelé politického života a veřejné správy, bude uvedena stranická příslušnost takových osob bez ohledu na to, zda kandidují ve volbách či nikoliv.)*